

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA”
FACULTATEA DE DREPT „SIMION BĂRNUȚIU”

**TITLUL EXECUTORIU
TEMEI AL EXECUTĂRII SILITE CONFORM
NOULUI COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ**

REZUMAT

Conducător de doctorat:

Prof. Univ. Dr. Ioan LEȘ

Doctorand:

Marius RADU

SIBIU,
2016

Lucrarea de față reprezintă o abordare aprofundată și relativ extinsă a titlurilor executorii care permit declanșarea executării silite, atât pe teritoriul României, cât și în spațiul Uniunii Europene.

Spunem o abordare aprofundată și relativ extinsă deoarece în cercetarea științifică efectuată a titlului executoriu ca temei al executării silite, am încercat să identificăm și să analizăm forța executorie, atât a titlurilor executorii de sorginte judiciară, cât și cele de natură extrajudiciară.

În opera de cercetare am plecat de la faptul că dreptului subiectiv al creditorului, recunoscut printr-o procedură judiciară sau extrajudiciară, îi corespunde și dreptul de a obține realizarea creanței rezultate din acest drept recunoscut.

Prin urmare, în cuprinsul lucrării nu se regăsește doar o enumerare a titlurilor executorii, ci și soluții practice bazate pe argumente juridice, astfel încât dreptul de creanță să nu rămână teoretic și iluzoriu.

În intenția noastră de a aduce o contribuție personală relativ la tema abordată, am făcut referire la dreptul intern, dreptul Uniunii Europene, dreptul internațional precum și la dreptul comparat.

Ca o consecință a acestui fapt, în cercetarea instituției titlului executoriu am urmărit să relevăm forța dreptului Uniunii, și pe cale de consecință să arătăm instrumentele comunitare care permit executarea silită a titlurilor executorii, atât în statul membru de origine, cât și în statul membru de executare.

În acest sens, în cuprinsul tezei am abordat aspecte care permit ca executarea silită a unui titlu executoriu în statul membru de executare să nu fie blocată sau influențată de normele specifice, și prin urmare soluțiile propuse au la bază principiul de drept european potrivit cu care *„dreptului născut din tratat nu i s-ar putea opune, un text intern, indiferent de natura acestuia, fără a-și pierde caracterul comunitar și fără a fi pus în discuție fundamentul juridic al Comunității înseși”*.

Teza cuprinde 5 capitole.

Capitolul I este structurat în 4 secțiuni.

Secțiunea 1 face referire la aspecte care țin de executarea silită în general.

La această secțiune am scos în evidență faptul că la buna desfășurare a relațiilor sociale, economice, culturale, contribuie fără echivoc cadrul juridic general, național, european și internațional, format din normele substanțiale și normele procesuale.

De asemenea, am arătat că Statul exercită conducerea societății prin intermediul funcțiilor pe care le are (funcția legislativă, funcția executivă, funcția jurisdicțională, funcția socială, etc.), iar dreptul, ca mijloc de organizare a instituțiilor de stat, este instrumentul prin intermediul căruia se pune la dispoziția societății un sistem de norme de conduită pentru toți membri societății și prin urmare se realizează și funcția socială.

În scopul declarat de a disciplina relațiile sociale, acesta oferă și impune modele de conduită prin edictarea unor norme juridice de drept substanțial și procesual.

Dacă dreptul substanțial stabilește conduite, fapte, acțiuni ale subiecților într-un raport juridic, dreptul procesual pune la dispoziția acestora proceduri, modalități și mijloace prin care se aplică normele dreptului substanțial sau material.

Prin urmare, am precizat că, în cazul în care un subiect de drept nu respectă conduita impusă de norma substanțială și ca o consecință a acestui comportament cauzează o vătămare unui alt subiect, ultimul, pentru protecția dreptului său subiectiv, apelează la norma procesual civilă.

În vederea realizării scopului procesului civil și în final a obligației civile, procedura civilă oferă creditorului instrumente juridice necesare realizării creanței sale, atât prin executare voluntară, cât și prin executare silită.

Astfel, dreptul creditorului de a recurge la forța de constrângere a statului pentru realizarea creanței sale apare ca o sancțiune de drept civil îndreptată asupra debitorului, ca urmare a neexecutării de bunăvoie a obligației rezultate dintr-un raport juridic concret.

Din perspectiva celor precizate anterior rezultă că procesul civil parcurge două faze, respectiv:

- *judicata (cognito)*, etapă a procesului civil, prin intermediul căreia creditorul recurge la forța de constrângere a statului pentru realizarea și recunoașterea dreptului său, în justiție;

- *executarea propriu-zisă (execuțio)*, etapă a procesului civil, prin intermediul căreia creditorul procedează la executarea silită în scopul realizării creanței sale rezultate dintr-un titlu executoriu;

Așadar, putem spune că în scopul sancționării debitorului de rea-credință, creditorul are la îndemână două mijloace juridice ofensive, respectiv acțiunea în justiție și acțiunea de executare silită.

Dacă prima acțiune urmărește obținerea unui titlu executoriu, cea de-a doua nu poate avea loc în lipsa unui asemenea instrument, deoarece „executarea silită se poate efectua numai în temeiul unui titlu executoriu”

Totuși, trebuie menționat că procesul civil nu este obligatoriu să parcurgă cele două faze în scopul realizării creanței creditorului

De asemenea, în această secțiune se face o analiză succintă referitoare la evoluția istorică a executării silite în România, plecând de la anul 1775, analiză ce a dus la concluzia că, odată cu evoluția istorică a instituției executării silite, se poate constata că aceasta și-a pierdut în mare măsură caracterul profund privat și a devenit o activitate în sarcina unui organ de stat, respectiv executorul judecătoresc, ca agent al statului, potrivit art. 626 NCPC.

Am spus în mare măsură, deoarece Noul Cod Civil a lăsat la dispoziția creditorului, în opinia noastră, cu încălcarea garanțiilor prevăzute de art. 6 din CEDO și art. 6 din NCPC, să facă el însuși acte de executare în cazul executării silite în temeiul unui contract de ipotecă mobilă [preluarea bunului prin mijloace proprii (art. 2440 NCC); vânzarea bunului ipotecat 2.445- 2.477 NCC)].

În cuprinsul acestei secțiuni am făcut referi și la *natura juridică a executării silite*, unde am opinat că din punct de vedere conceptual, înfăptuirea justiției nu înseamnă doar faza de judecată, astfel cum rezultă din spiritul dispozițiilor Constituționale, ci opinăm că înfăptuirea justiției înseamnă și realizarea pe calea executării silite a drepturilor consfințite printr-un titlu executoriu.

A se considera că înfăptuirea justiției se realizează doar prin instanțele de judecată ar însemna să se nege chiar dreptul la un proces echitabil, deoarece astfel cum a precizat în mod constant Curtea Europeană a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție, rămâne iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant permite ca un titlu executoriu să rămână inoperant în detrimentul părții care a câștigat procesul și a cerut executarea.

Protecția dreptului subiectiv nu se consideră realizată doar prin acțiunea de recunoaștere a lui, ci și prin acțiunea de realizare a acestuia, deoarece dreptul nu este încă realizat prin pronunțarea unei hotărâri definitive.

Prin urmare, în acțiunea de stabilire a naturii juridice a executării silite, trebuie plecat de la ideea că natura juridică a executorii silite nu trebuie raportată la organele de executare, ci la scopul urmărit, cu atât mai mult cu cât în materia contenciosului administrativ, unele dispoziții cuprinse în titlul executoriu se aduc la îndeplinire de către instanța de executare, și nu de către executorul judecătoresc.

În concepția Noului Cod de procedură civilă, executarea silită se prezintă ca un adevărat proces de executare silită, care face parte din acțiunea civilă și care are drept scop finalizarea procesului civil.

Așadar, putem spune că procesul civil ia naștere odată cu sesizarea instanței de judecată și încetează prin încheierea executorului judecătoresc dată în condițiile art. 703 NCPC.

Prin urmare, se poate constata că instituția executorului judecătoresc și a instanței de executare, sunt parte a unui mecanism procedural ce are drept scop realizarea obligațiilor cuprinse în titlul executoriu și finalitatea acțiunii civile.

Astfel, executarea silită, chiar dacă este declanșată la cererea creditorului, ea nu poate fi pornită fără încuviințarea instanței de executare, iar dacă a fost încuviințată, ea continuă și încetează, sub autoritatea executorului judecătoresc, ale cărui acte de procedură sunt supuse, în condițiile legii, instanței de executare.

Din perspectiva faptului că executarea silită poate fi pornită doar cu aprobarea instanței de judecată, iar actele executorului judecătoresc sunt întocmite la ordinul acesteia prin adăugarea formulei executorii, fiind supuse în condițiile legii controlului instanței de executare, putem spune că executarea silită are un caracter jurisdicțional.

Însă, este fără echivoc faptul că actul întocmit de executorul judecătoresc este un act de procedură și nu un act administrativ sau un act administrativ-jurisdicțional.

Pe de altă parte, executorul judecătoresc nu este un organ de jurisdicție administrativ specială.

O întrebare firească apare aici: „care este natura activității executorului judecătoresc, în acțiunea sa de realizare a drepturilor creditorului rezultate dintr-un titlu executoriu?”.

Evident, nu este una de judecată, ci este una de administrare a justiției.

De aici tragem concluzia că executarea silită are o natură juridică mixtă.

„*Simbioza*” legală dintre executorul judecătoresc și instanța de executare, ca parte a unui mecanism juridic creat de către stat în scopul realizării obligațiilor cuprinse în titlu executoriu, ne duce la concluzia că executarea silită are o natură administrativ-jurisdicțională caracteristică, ce nu este influențată de calitatea organului de executare, ci de metodele folosite în scopul realizării dreptului creditorului.

În cercetarea făcută nu am lăsat la o parte *principiile care guvernează executarea silită*, deoarece cunoașterea procedurii de executare silită trebuie să pornească de la examinarea modului în care principiile dreptului acționează asupra acestei instituții, știut fiind faptul că executarea silită, ca parte a procesului civil, este guvernată atât de principii specifice procedurii de executare silită, cât și de principiile generale ale procesului civil

Fără a dori a face o prezentare exhaustivă a acestor principii, în cuprinsul tezei am făcut referire la câteva dintre ele, respectiv la principiul legalității, executarea de bunăvoie a obligațiilor stabilite printr-un titlu executoriu, dreptul la un proces echitabil cu componentele sale:

- dreptul de a obține executarea silită;
- dreptul de acces la un organ de executare independent și imparțial stabilit prin lege;
- dreptul de a obține executarea silită a titlurilor executorii în mod prompt și efectiv.

Această „dorință” de legalitate este o consecință firească a principiului de drept constituțional, potrivit cu care „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, este obligatorie”.

De altfel, întregul proces civil trebuie să se desfășoare în conformitate cu dispozițiile legale (art. 7 NCPC).

Prin urmare principiul legalității guvernează nu numai faza recunoașterii dreptului și obținerea titlului executoriu, ci și realizarea dreptului recunscut prin acest titlu.

Nerespectarea acestui principiu în faza executării silite duce la nulitatea actului de executare sau a executării silite însăși.

Controlul respectării principiului legalității, în faza executării silite, este asigurat prin instituția contestației la executare, unde instanța de executare, investită de către cei interesați sau vătămați prin executare, supune controlului actele de executare contestate.

Însă această nulitate nu intervine automat și ea trebuie să fie constatată, precum am precizat anterior, de către instanța de judecată, ca efect al admiterii contestației, în condițiile art. 720 NCPC, adică „în virtutea principiului legalității, dacă admite contestația, instanța, ținând seama de obiectul acesteia, după caz, va îndrepta ori anula actul de executare contestat, va dispune anularea ori încetarea executării înseși, va anula ori lămuri titlul executoriu”.

În conformitate cu dispozițiile cuprinse în art. 622 alin. (1) și (2) NCPC, obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu executoriu se aduce la îndeplinire de bunăvoie.

Această dispoziție legală reprezintă transpunerea în materia dreptului procesual execuțional a principiului dreptului la o executare conformă, potrivit cu care *creditorul are dreptul la îndeplinirea integrală, exactă și la timp a obligației*.

Prin urmare, executarea voluntară a obligațiilor rezultate dintr-un titlu executoriu este un drept de care debitorul beneficiază până la declanșarea executării silite, deoarece în cazul în care acesta nu execută de bunăvoie obligația sa, rezultată dintr-un titlu executoriu, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită [art. 622 alin.(2) NCPC)], fără a se putea apăra prin invocarea excepției de neexecutare.

Din cele precizate anterior, rezultă fără echivoc, că executarea silită este posibilă doar în situația în care debitorul nu-și execută obligația de bunăvoie.

Concluzionând, putem spune că executarea silită se declanșează ca urmare a nerespectării principiului executării de bunăvoie a obligațiilor rezultate dintr-un titlu executoriu; constrângerea statală intervenind tocmai pentru a sancționa debitorul, ca urmare a nerespectării acestui principiu.

Fără a beneficia de o reglementare specială până la 15 februarie 2013, dreptul la un proces echitabil este consacrat cu rang de principiu, încă de la început, în Noul Cod de procedură civilă- art. 6 alin. (1).

Recunoașterea și impunerea acestui principiu nu sunt doar consecințele jurisprudenței CEDO, ci și efectele supremației Dreptului european, în dreptul intern.

În continuare, Codul de procedură civilă precizează în mod expres că dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în faza executării silite- art. 6 alin. (2) NCPC.

Deși edictat cu rang de principiu, la articolul 6 în legea de procedură civilă, dreptul la un proces echitabil are o dimensiune complexă, care este rezultatul mai multor dispoziții legale.

Astfel, Codul de procedură civilă român conține o serie de instituții juridice specifice procedurii de executare silită, care converg în sensul că dreptul la un proces echitabil să nu fie doar unul iluzoriu, ci unul efectiv.

Potrivit art. 623 NCPC „executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția celor care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat sau bugetului Uniunii Europene și bugetului Comunității Europene a Energiei Atomice se realizează numai de către executorul judecătoresc, chiar dacă prin lege special se dispune astfel”.

Prin urmare, Statul român, în calitate de garant al dreptului de a obține executarea silită, pe teritoriul României a delegat autoritatea sa executorului judecătoresc, ca garanție a respectării dreptului de acces la un organ de executare independent și imparțial; responsabilitatea și puterea executorului judecătoresc fiind stabilite în mod clar atât prin Codul de procedură civilă, cât și prin Legea nr.188/2000, fără a se suprapune cu cele ale judecătorului.

Independența executorului judecătoresc este garantată și de dispozițiile cuprinse în art. 651 alin. (1) și (3), deoarece *doar instanța de executare ordonă începerea executării silite și doar ea are competența legală de a se pronunța asupra legalității executării silite.*

Contrar unor opinii, dreptul executorului judecătoresc la onorariu pentru munca prestată este garanția că acesta este independent și imparțial, inclusiv atunci când debitor este statul, iar plata în avans a cheltuielilor de executare este tocmai consecința „*costului justiției*”, cost care nu încalcă accesul liber la justiție, atât timp cât nu „constituie o opreliște de natură pecuniară menită să îl descurajeze pe justițiabil în formularea unei acțiuni direct în fața unei instanțe judecătorești” și, totodată, „prin cuantumul ridicat al taxei judiciare de timbru, nu împiedică executarea hotărârii judecătorești”.

Garanția respectării accesului liber la justiție ca o componentă a dreptului la un proces echitabil, în faza executării silite, este instituția contestației la executare, deoarece „Caracterul unitar al procesului civil impune respectarea garanțiilor ce caracterizează dreptul la un proces echitabil atât în faza judecății, cât și a executării silite, cea mai importantă dintre aceste garanții fiind „dreptul la un tribunal” în sensul art. 21 din Constituție și al art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adică liberul acces la o instanță independentă și imparțială, stabilită prin lege, și controlul actelor efectuate în ambele faze ale procesului de către instanțele judecătorești”.

Neexecutarea sau executarea cu întârziere a unui titlul executoriu poate duce la golirea de conținut a dreptului de acces la justiție și în final a dreptului la un proces echitabil.

Pentru a evita un asemenea efect, care poate duce în final la anularea scopului procesului civil și chiar la dezordine socială, Codul de procedură civilă la articolul 628, sub denumirea marginală, „Rolul Statului în executarea silită”, a stabilit în sarcina acestuia obligația de a asigura, prin agenții săi, executarea în mod prompt și efectiv a hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii”.

Prin urmare, nesocotirea acestui principiu face ca justiția să fie înfăptuită cu întârziere, și astfel se compromite eficiența și credibilitatea ei”.

Pentru evitarea acestor consecințe, cât și pentru realizarea drepturilor creditorului, *în mod prompt și efectiv*, executorul judecătoresc este obligat în tot cursul executării silite să aibă un rol activ și să stăruie prin toate mijloacele legale, pentru realizarea integrală și cu celeritate a obligației rezultate din titlul executoriu.

Totuși, prompt și efectiv înseamnă mai întâi de toate, rezonabil, și prin urmare dispozițiile legale cuprinse în textele citate (art. 626 și 627 NCPC) garantează că, într-un termen rezonabil, în temeiul unui titlu executoriu și prin intermediul executorului judecătoresc, trebuie să se pună capăt incertitudinii în care se află o persoană în ceea ce privește calitatea sa de debitor sau creditor; garantând-se totodată și respectarea principiului securității juridice.

În respectarea acestor garanții legiuitorul a stabilit, în mod imperativ, că „în caz de refuz, cei vătămați au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit” (art.627 NCPC).

În cuprinsul acestei secțiuni am făcut referire și la normele care reglementează executarea silită.

Sediul materiei îl constituie în principal Codul de procedură civilă, care în Cartea a V-a reglementează executarea silită a hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii.

Din cuprinsul art. 631 alin. (2) NCPC rezultă fără echivoc că dispozițiile Cărtii a V-a constituie dreptul comun în materie de executare silită, indiferent de izvorul sau de natura obligațiilor cuprinse în titlul executoriu ori de calitatea juridică a părților.

De altfel, acest text de lege reiterează ceea ce s-a afirmat și ridicat la rang de principiu, încă de la începutul Codului de procedură civilă, respectiv că dispozițiile sale „constituie procedura de drept comun în materie civilă” (art. 2 NCPC).

Dacă legiuitorul a stabilit că dispozițiile Cărtii a V-a constituie dreptul comun în materia executării silite, din dispozițiile art. 2. alin. (2) NCPC, rezultă excepția de la regula generală cuprinsă la art. 631 alin. (2), și ca urmare, ori de câte ori o lege specială reglementează a procedură de executare silită, se va aplica norma specială.

Aplicabilitatea normei speciale de executare silită nu are la bază doar principiul juridic, *specialia generalibus derogant* ci și dispozițiile art. 622 alin. (2) NCPC, unde norma generală face trimitere la posibilitatea legală ca executarea silită să aibă loc și într-o altă modalitate, alta decât cea prevăzută de Cartea a V-a, dacă prin lege specială se prevede astfel.

Trebuie precizat faptul că norma specială, aplicabilă într-o anumită materie este cea care derogă de la norma generală.

Pe cale de consecință, executorul judecătoresc sau instanța de executare, în situația în care executarea silită într-o anumită materie, este guvernată de o lege specială, trebuie să aplice procedura reglementată de norma specială și nu norma din dreptul comun.

În toate cazurile, legea specială este de strictă interpretare și prin urmare ea nu poate fi aplicată prin analogie la situații pe care nu le prevede, cu atât mai mult cu cât o

normă generală de executare silită nu poate înlătura de la aplicare o normă specială din această materie.

Trebuie arătat faptul că, coexistența unei norme generale de executare silită cu o normă specială de executare, evident în același timp în vigoare, *nu creează un conflict legislativ*, ci un concurs de legi, în care norma specială se va aplica prioritar în situația pe care o reglementează, cu posibilitatea ca în cazul în care legea specială tace, aceasta să se completeze cu norma generală, cu excepția situației în care nu sunt incompatibile.

Cu titlu excepție, prin modificarea Legii nr. 554/2004 prin art. IV din Legea nr.138/2014, coexistența normei generale de executare silită cuprinsă în art. 623 NCPC, cu cea specială cuprinsă în art.24, *a creat un conflict legislativ*.

Conflictul este cu atât mai acut cu cât, potrivit art. 83 lit. k) din Legea nr.76/2012 de punere în aplicare a Codului de procedură civilă, de la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă se abrogă „orice alte dispoziții contrare, chiar dacă sunt cuprinse în legi speciale”; în acest fel, Legea nr. 76/2010, dorind să unifice procedurile și să înlătore conflictele dintre legi.

Astfel, deși potrivit art. 623 NCPC, executarea silită a oricărui titlu executoriu se realizează de către executorul judecătoresc, *chiar dacă prin legi speciale se dispune astfel*, dispozițiile art. 24 alin. (3) și (5) din Legea nr. 544/2004, conferă calitatea de *organ de executare instanței de executare*.

Deși coexistența unei norme generale de executare silită cu o normă specială de executare, *crează de obicei* un concurs de legi, cu consecința că norma specială se va aplica prioritar în situația pe care o reglementează, există și o excepție de la această regulă în materia executării silită, unde creditorul are posibilitatea ca în realizarea dreptului său rezultat dintr-un titlu executoriu să *aleagă între norma specială și dreptul comun*.

Astfel, potrivit art.2.432 NCC, creditorul ipotecar are dreptul de a-și realiza creanța sa în temeiul unui titlu executoriu constând într-un contract de ipotecă mobilă, fie potrivit procedurii prevăzute de art. 2 435-2.477 NCC, fie în condițiile Codului de procedură civilă, la alegerea sa.

De amintit faptul că atunci când norma generală nu reglementează și nu există nicio normă specială care să fie aplicabilă în materie, se vor aplica principiile dreptului.

Așadar, în lumina dispozițiilor art. 5 alin.(3) NCPC, atunci când executorul judecătoresc, investit cu punerea în executare a unui titlu executoriu constată că situația ivită nu este reglementată (norma generală tace iar norma specială nu există), va recurge la analogia dreptului, adică va aplica principiile generale ale acestuia, pe considerentul logic

că „în lipsa unei prevederi legale exprese sau a unei cutume care să reglementeze o situație de fapt, există cel puțin un principiu general care să o facă și anumite metode pentru a obține o soluție corectă”.

În soluționarea unui dosar de executare silită, executorul judecătoresc, precum și instanța de executare, cu ocazia încuviințării executorii silită, trebuie să se bazeze pe norma procesual civilă internă, cu precizarea că, în același timp, cele două autorități au obligația să se raporteze și la Dreptul Uniunii Europene, în virtutea dispoziției constituționale potrivit cu care „ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare [ar. 148 alin. (2) din Constituția României].

Prin urmare, dreptul Uniunii Europene este parte integrantă din sistemul de drept românesc, și pe cale de consecință imediată, dispozițiile normei interne (fie ea de drept comun sau specială) sunt aplicabile numai în măsura în care nu sunt contrare dreptului Uniunii.

Însă, raportul dintre dreptul Uniunii și dreptul intern al statului membru este guvernat de *principiul priorității de aplicare a dreptului comunitar*, adică „dispozițiile tratatului și actele instituțiilor direct aplicabile au ca efect, în raporturile lor cu legislația națională a statelor membre, prin simplul fapt al intrării lor în vigoare, nu numai de a determina inaplicabilitatea de drept a oricărei dispoziții contrare a legislației naționale existente, ci și – în măsura în care aceste dispoziții și acte fac parte integrantă, cu rang superior normelor interne, din ordinea juridică aplicabilă pe teritoriul fiecărui stat membru – de a împiedica adoptarea valabilă a unor noi acte normative naționale, în măsura în care acestea ar fi incompatibile cu norme comunitare”.

Așadar, executorul judecătoresc și nu doar instanța de executare, *„trebuie să aplice, în cadrul competenței sale, dispozițiile de drept comunitar și să asigure efectul deplin al acestor norme, înlăturând, dacă este necesar, din oficiu aplicarea oricărei dispoziții contrare a legislației naționale, chiar ulterioare, fără a fi necesar să solicite sau să aștepte înlăturarea prealabilă a acestora pe cale legislativă sau prin orice alt procedeu constituțional”*.

Totuși, nu toate normele Uniunii, incidente în cauza dedusă procedurii de executare silită, sunt prioritare dreptului procesual civil intern, ci numai acele norme obligatorii ale dreptului Uniunii [art. 4 alin.(1) NCPC și art. 288 TFUE].

Evident, după acest periplu, nu puteam să nu facem referire la scopul executării silite, cu atât mai mult cu cât realizarea dreptului recunoscut printr-un titlu executoriu, operațiune ce ține de efectivitatea procesului civil, reprezintă o condiție de ordine publică, precum și un „element constitutiv al conducerii societății”.

Dacă existența creanței certe, lichide și exigibile rezultă dintr-un titlu executoriu, înseamnă că există dreptul creditorului de a obține executarea silită.

Ca o consecință a existenței acestui drept, legea de procedură civilă conferă creditorului, în calitatea sa de proprietar al dreptului de creanță, posibilitatea de a apela la forța de constrângere a statului, în scopul recăștigării dreptului recunoscut printr-un titlu executoriu, astfel încât acest drept să nu rămână unul iluzoriu.

Scopul executării silite nu este doar realizarea dreptului subiectiv al creditorului ci restabilirea ordinii de drept încălcate și repunerea părților în situația anterioară.

Prin urmare, statul are un interes obiectiv în realizarea executării silite a unui titlu executoriu.

Raportat la cele ce preced, putem spune că executarea silită are drept scop realizarea obligațiilor cuprinse într-un titlu executoriu, prin intermediul executorului judecătoresc și a altor autorități abilitate de lege, cu respectarea normelor procesual civile privind executarea silită, a drepturilor creditorului și ale debitorului, precum și a celorlalți participanți la executarea silită, în interesul subiectiv al creditorului și cel obiectiv al statului de înfăptuire a justiției civile.

În loc de concluzie, am precizat că înfăptuirea justiției nu se realizează doar prin faza de judecată a procesului civil, respectiv etapa procesului judiciar, ci și prin executare silită, în cazul refuzului debitorului de a se conforma titlului executoriu, *fază procesuală care asigură efectivitate procesului*.

Dacă efectivitatea procesului civil nu este altceva decât satisfacerea pretențiilor creditorului, executarea silită este instituția care asigură mijlocele procesual civile prin intermediul cărora se realizează sau există posibilitatea realizării obligațiilor rezultate dintr-un titlu executoriu.

În fond, „Dreptul există pentru a se realiza”, iar „existența și realizarea dreptului reprezintă condițiile ordinii publice”.

Secțiunea a 2-a a Capitolului I abordează tema titlului executoriu, în general.

Corelativ dreptului subiectiv al creditorului, recunoscut printr-o procedură judiciară sau extrajudiciară, îi corespunde și dreptul de a obține realizarea creanței rezultate din acest drept recunoscut.

Drept urmare, dreptul recunoscut, ca să nu rămână teoretic și iluzoriu, are nevoie de o punte între recunoașterea sa și realizarea sa efectivă, ca expresie a eficacității și efectivității procesului civil.

Or, această punte nu poate fi realizată decât printr-un înscris constatator-*instrumentum*-, căruia legea să-i confere această calitate.

În acest scop, cât și pentru a se oferi o siguranță juridică și o protecție adecvată drepturilor creditorului recunoscute printr-o procedură prevăzută de lege, Cartea a V-a a Codului de procedură civilă a precizat la art. 632 NCPC, că pe teritoriul României executarea silită se va efectua numai în temeiul unui titlu executoriu; acest principiu fiind cunoscut și în alte legislații ce reglementează procedura execuțională.

Deci temeiul executării silite îl poate constitui doar un titlu executoriu recunoscut de lege, și mai precis dispozițiile cu caracter civil cuprinse într-o hotărâre judecătorească ori al unui alt înscris, care potrivit legii, constituie titlu executoriu, și care sunt susceptibile de executare silită.

Având în vedere că în exprimarea sa, legiuitorul folosește în articolul 632 NCPC, sintagma *numai*, rezultă că această normă edictată este una imperativă.

De aici tragem concluzia că lipsa titlului executoriu nu permite declanșarea procedurii de executare silită; principiul legalității specific statului de drept, manifestându-și de această dată prezența.

Față de textele de lege citate anterior, rezultă faptul că *părțile nu pot*, prin manifestarea lor de voință, *să confere unui înscris calitatea și puterea unui titlu executoriu*.

De altfel, potrivit principiului libertății de voință cuprins în dispozițiile prevăzute de art. 1.169 NCC, „părțile sunt libere să încheie orice contracte și să determine conținutul acestora, în limitele impuse de lege, de ordinea publică și de bunele moravuri”.

Tot în acest sens, trebuie precizat faptul că principiul libertății de voință este mărginit de normele care consacră ordinea publică și bunele moravuri.

Ca urmare, doar legea conferă unui înscris caracterul de titlu executoriu, și mai precis, legea în vigoare la data emiterii înscrisului.

O altă interpretare apreciem că este contrară legii.

Caracterul de titlu executoriu al unui înscris nu este dat de către efectele actului juridic obligațional care a stat la baza nașterii creanței certe, lichide și exigibile, ci de legea care conferă înscrisului constatator al actului juridic atributul de titlu executoriu.

Un înscris care la data emiterii lui nu avea însușirea de titlu executoriu, recunoscut prin lege, poate dobândi calitatea de titlu executoriu printr-o lege ulterioară producerii lui, cu excepția situației în care aceasta dispune că se aplică numai pentru viitor.

Afirmația este susținută de faptul că acțiunea legii noi în sensul arătat este dictată și de situarea textului în materia normelor executării silită care, ca norme de procedură, nici nu retroactivează și nici nu supraviețuiesc, ci sunt de imediată aplicare.

Mai mult, procedura de executare silită fiind de ordine publică, rezultă existența unei situații juridice obiective legale, cu privire la care orice lege nouă are un efect imediat.

Cele susținute au la bază și opinia exprimată constant de Curtea Constituțională, potrivit cu care „o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare”.

Tot referitor la principiul neretroactivității legii, Curtea Constituțională a mai arătat că „Legea nouă este însă aplicabilă de îndată tuturor situațiilor care se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și tuturor efectelor produse de situațiile juridice formate după abrogarea legii vechi”.

Într-o opinie contrară a fost exprimată ideea potrivit cu care, un înscris care la data emiterii lui nu avea însușirea de titlu executoriu, recunoscut prin lege, acesta nu poate dobândi calitatea de titlu executoriu printr-o lege ulterioară producerii lui.

S-a susținut că afirmația are la bază principiul constituțional și esențial pentru protecția omului în fața legii, principiul neretroactivității legii, potrivit cu care, legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

Chiar dacă opinia noastră exprimată anterior are la bază jurisprudența Curții Constituționale, precum și un recurs în interesul legii cu toate efectele ce decurg din soluționarea și publicarea acestuia, totuși apreciem, că în lumina noilor reglementări, contractele cărora Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, *le conferă pentru prima dată caracterul de titlu executoriu*, sunt doar acelea încheiate după 1 octombrie 2011.

Afirmația are la bază dispozițiile cuprinse în art.102 alin.(1) din Legea nr.71/2011, potrivit cu care contractul *este supus dispozițiilor legii în vigoare la data când a fost încheiat* în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, *efectele, executarea și încetarea sa*, precum și cele prevăzute de art. 6 alin. (5) NCC, din care rezultă fără echivoc că *dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare*, dispoziție întărită de prevederile cuprinse în alineatul 2 al aceluiași articol.

Prin urmare, dacă legea le momentul încheierii contractului, nu-i conferea acestuia atributul de titlu executoriu, raportat la dispozițiile art.102 alin.(1) din Legea nr.71/2011, precum și la principiul de drept potrivit, cu care *timpul guvernează actul*, legea nouă nu-i poate conferi această calitate, „întrucât puterea executorie face parte din categoria efectelor pe care le produce respectivul „contract” iar efectele nu pot fi decât acelea pe care legea le recunoaște la data încheierii sale.

De remarcat faptul că legiuitorul prin Legea nr.76/2011 de punere în aplicare a Noului Cod de procedură civilă, a înlăturat, prin cele reglementate la art. 5, în opinia noastră neconstituțional, atributul de titlu executoriu dobândit prin lege, de hotărârile judecătorești sau alte înscrisuri pronunțate, ori după caz, întocmite înainte de intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă.

Astfel, potrivit art. 5 din Legea nr. 76/2011, **dispozițiile** Codului de procedură civilă privitoare la titlurile executorii, **se aplică** și hotărârilor judecătorești sau altor **înscrișuri pronunțate ori, după caz, întocmite înainte de intrarea în vigoare** a Codului de procedură civilă.

Adică, chiar dacă legea recunoaște caracterul de titlu executoriu al unui înscris, anterior datei de 15 februarie 2015, prin prisma dispozițiilor art. 5 acest caracter poate fi menținut sau dimpotrivă, înlăturat.

Este adevărat că, potrivit art. 3 din Legea nr. 76/2012, dispozițiile NCPC se aplică numai proceselor și executărilor silite începute, după intrarea acestuia în vigoare, însă art. 5, așa cum am arătat mai sus, prevede că dispozițiile Noului Cod de procedură civilă referitoare la titlurile executorii se aplică și hotărârilor judecătorești sau altor înscrisuri pronunțate, ori după caz, întocmite înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă.

Ca urmare, dispozițiile art. 3 din Legea nr. 76/2012, trebuie aplicate coroborat cu dispozițiile cuprinse la art. 5 din Lege, pentru că, deși înscrisul a dobândit calitatea de titlu

executoriu prin legea în vigoare până la 15 februarie 2013, executarea silită a respectivului titlu este supusă prevederilor noului Cod de procedură civilă.

Relativ la deciziile Curții Constituționale precizate anterior, apreciem că în temeiul dispozițiilor art. 6 NCC (chiar dacă sunt cuprinse într-o lege organică), al principiului siguranței juridice, precum și cel al predictibilității normelor, opinia Curții Constituționale se impune a fi reconsiderată, în sensul că ar trebui să se aibă în vedere că efectele unui înscris nu pot fi decât acelea pe care legea le recunoștea la data încheierii sale, evident *cu excepția situației în care efectele acestuia contravin ordinii publice sau siguranței naționale*, iar anularea efectelor sale să aibă la bază cazurile și condițiile prevăzute de art. 53 din Constituția României.

Prin prisma celor analizate mai sus, am definit titlul executoriu ca fiind înscrisul întocmit cu respectarea dispozițiilor legale, în virtutea căruia creditorul poate declanșa executarea silită, prin intermediul agenților statului, în scopul realizării integrale a dreptului recunoscut prin însuși acest titlu, respectiv a dreptului de creanță pe care acesta îl constată.

Din această definiție am reținut principalele caracteristici ale titlului executoriu:

- este întotdeauna un înscris întocmit cu respectarea dispozițiilor legale;
- permite creditorului declanșarea executării silite;
- executare silită efectuată în temeiul său, trebuie să se circumscrie obiectivului pe care acesta îl determină;
- este un act juridic care poate fi pus în executare, în mod direct, la cererea și pe răspunderea creditorului, împotriva debitorului de rea credință, în scopul realizării creanței pe care o constată.

Doctrina juridică, față de lipsa unei definiții legale (nici Codul de procedură civilă de la 1865 și nici Noul Cod de procedură civilă nu a reglementat în acest sens), a furnizat de-a lungul timpului mai multe definiții, definiții care nu diferă ca substanță unele de altele.

Nici procedura civilă franceză nu a definit titlul executoriu, însă doctrina a „conturat trei opțiuni în încercarea de a defini titlul executoriu”.

În definirea titlului executoriu s-a plecat de la ideea titlului înscris cu formulă executorie-*instrumentum*-, până la aceea capacitate a titlului executoriu de a permite beneficiarului său să urmeze executarea forțată, recurgând, dacă este necesar, la forța publică.

Titlul executoriu nu conferă doar creditorului dreptul de a obține executarea silită a obligațiilor cuprinse în acesta, ci el este argumentul acțiunilor executorului judecătoresc, întreprinse în calitatea sa de agent al forței publice, acțiuni realizate în scopul executării silite a titlului executoriu.

Concluzionând, putem spune că titlul executoriu are drept scop desăvârșirea procesului civil și implicit a executării silite, ca deziderat al acestuia, prin faptul că *titlul permite atât declanșarea executării silite cât și realizarea ei*.

Deși cu titlu de regulă, declanșarea executării silite se face sub controlul instanței de judecată, prin instituția încuviințării silite; sunt și anumite titluri executorii a căror punere în executare se face fără încuviințarea dată de instanța de executare și pe cale de consecință, fără adăugarea formulei executorii.

a) Înscrierile întocmite de către executorul judecătoresc, cărora legea le recunoaște caracterul de titlu executoriu, cu excepția actului de adjudecare (și nu în toate cazurile), pot fi puse în executare *fără formula executorie*.

Afirmația este suținută de dispozițiile prevăzute de art. 666 alin. (4) teza a treia, potrivit cu care încuviințarea executării silite se extinde și asupra titlurilor executorii care se vor emite de executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare silită.

b) Hotărârile judecătorești definitive pronunțate potrivit legii contenciosului administrativ.

Astfel, în conformitate cu art. 25 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, nr. 554/2004, instanța de executare, care în materia contenciosului administrativ este instanța care a soluționat fondul litigiului, aplică, respectiv acordă sancțiunea și penalitățile prevăzute la art. 24 alin.(3), *fără a fi nevoie de investirea cu formula executorie* și de încuviințarea executării silite de către executorul judecătoresc.

Această primă ipoteză, în care nu este necesară investirea cu formulă executorie, și care nu comportă alte interpretări este specifică executării silite a unui titlu executoriu, constând într-o hotărâre judecătorească definitivă, prin care autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze anumite operațiuni; organul de executare în această situație fiind instanța de executare și nu executorul judecătoresc.

Întrebarea se pune dacă și în cazul executării silite în temeiul unui titlu executoriu, constând într-o hotărâre judecătorească definitivă, prin care autoritatea publică este obligată la plata unei sume de bani, se adaugă formula executorie.

Deși răspunsul la această întrebare ar putea fi influențat de dispozițiile art. 25 alin. (4) din Lege, potrivit cu care prevederile alineatului (1) se aplică și pentru punerea în executare a unui titlu executoriu, constând într-o hotărâre judecătorească definitivă, dată pentru soluționarea litigiului ce a avut ca obiect un contract administrativ, apreciem că în cazul hotărârilor judecătorești de contencios administrativ privind plata unor sume de bani **se adaugă formula executorie**, deoarece executarea silită a acestor titluri executorii, se face potrivit Codului de procedură civilă.

Faptul că executarea silită a acestor titluri executorii se face potrivit Codului de procedură civilă, și nu Legii contenciosului administrativ, rezultă atât din dispozițiile art. 24 alin.(1) din Lege cât și din dispozițiile cuprinse în O.G. nr. 22/2002.

Afirmația este suținută și de dispozițiile art. 28 din Legea nr. 554/2004, potrivit cu care această Lege se completează cu prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă, în măsura în care nu sunt incompatibile; art. 623 NCPC, permițând executarea silită a acestor obligații cuprinse în titlurile executorii, în condițiile Cărții a V-a.

Ca urmare, în cazul în care autoritatea publică este obligată la plata unor sume de bani, prin hotărâre definitivă de contenciosul administrativ, în caz de neexecutare voluntară, creditorul poate recurge la executarea silită prevăzută de Cartea a V-a a Codului de procedură civilă, ocazie cu care în procedura de încuviințare a executării silite, **va fi adăugată și formula executorie**.

Fără a fi limitativ cazul comentat, am apreciat că procedura de drept comun se aplică și în cazul în care autoritatea publică este obligată la desființarea unor lucrări, construcții sau plantații, predarea unor bunuri, alte asemenea obligații, care pot fi aduse la îndeplinire și de către alte persoane decât autoritatea publică-debitoare.

c) Încheierile prin care au fost dispuse măsuri asigurătorii

Astfel, potrivit art. 955 NCPC, măsura sechestrului asigurător se duce la îndeplinire de către executorul judecătoresc, potrivit regulilor prezentului Cod cu privire la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător, **fără a mai cere vreo autorizare sau încuviințare în acest sens**. Dispozițiile art. 665 rămân aplicabile.

Pe cale de consecință, executorul judecătoresc, după înregistrarea cererii și deschiderea dosarului de executare, va proceda la ducerea la îndeplinire a măsurii dispusă de către instanța de judecată, de îndată, fără a mai solicita încuviințarea executorii și pe cale de consecință **fără formula executorie**.

De această dată, **ordinul de executare, rezultă din efectul executoriu** al încheierii pronunțate de către instanța de executare.

Situația este identică și în cazul popririi asigurătorii, unde potrivit art. 971 NCPC executarea măsurii se duce la îndeplinire de către executorul judecătoresc, potrivit regulilor prezentului cod cu privire la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător, ***fără a mai cere vreo autorizare sau încuviințare în acest sens.***

d) Ordonanța Președințială, pentru a cărei executare instanța a hotărât ca executarea să se facă fără somație și fără trecerea unui termen.

Potrivit art. 997 alin. (3) NCPC instanța de judecată va putea hotărî la cererea reclamantului ca ***executarea ordonanței președințiale să se facă fără somație și fără trecerea unui termen.***

Sintagma „executarea să se facă fără somație și fără trecerea unui termen”, în opinia noastră, semnifică faptul că legiuitorul **a voit să stabilească o procedură specială de executare silită**, a ordonanței președințiale, alta decât cea prevăzută de dreptul comun, adică printre altele, să suprimă procedura încuviințării executării silite prealabile, reglementată de art. 666 NCPC.

În litera și spiritul dispozițiilor legale citate, apreciem că *dispozitivul ordonanței președințiale*, pe lângă dispoziția care trebuie adusă la îndeplinire, *cuprinde și instituția încuviințării executării.*

Că este așa, rezultă și din faptul că, în toate celelalte situații, legea nu conferă dreptul instanței de judecată, când pronunță o hotărâre judecătorească, care are și atributul de titlu executoriu, să se dispună și cu privire la modalitatea de executare.

De altfel, Codul de procedură civilă, în Cartea a V-a, reglementează la Titlul VI, **Procedura ordonanței președințiale**, adică nu doar judecata ***ci și executarea acesteia.***

Pe de altă parte, chiar dacă procedura reglementată de art. 997-1.002 NCPC, nu face referire la instituția încuviințării executării silite prevăzute de art. 666 NCPC, iar acest articol de lege nu exclude de la această procedură ordonanța președințială, asta nu înseamnă că trebuie înlăturat spiritul reglementării, care are drept scop păstrarea unui drept care s-a păgubit prin întârziere, prevenirea unei pagube iminente sau înlăturarea piedicilor ce s-a ivit cu prilejul unei executări; cu atât mai mult cu cât ***ordonanța este executorie de drept*** - art. 997 alin. (2)

A se interpreta altfel ar însemna să se golească de conținut instituția Ordonanței președințiale, și ***să se înlătore, printr-o procedură grațioasă*** ceea ce instanța de judecată a hotărât ca executarea să facă „fără trecea unui termen”, adică de îndată.

Nu trebuie neglijat faptul că la reglementarea acestei instituții, s-a avut în vedere factorul timp, motiv pentru care executarea măsurilor dispuse de instanța de judecată, după obținerea încuviințării executării silită, sunt incompatibile cu urgența.

Raportat și la aceste termene, a se considera că ordonanța președințială, „executorie fără somație și fără trecerea unui termen”, este supusă procedurii prevăzute de art.666 NCPC, ar însemna înlăturarea caracterului de urgență și implicit înlăturarea scopului pentru care a fost instituită procedura ordonanței președințiale.

Chiar dacă aprecierea noastră nu este singulară, există și opinii contrare, care precizează că „deși în spiritul reglementării instituției ordonanței președințiale, s-ar impune interpretarea în sensul eliminării formalității încuviințării executării silită în cazul reglementat de art. 996 alin. (3) [n.n. art. 994 după republicare] litera dispoziției legale menționate este clară, nesusceptibilă de interpretare, neimpunându-se, așadar, recurgerea la regulile de interpretare a normelor juridice” motiv pentru care „nu se justifică concluzia că, prin dispozițiile art. 996 alin. (3) C. pr. civ., legiuitorul a reglementat o excepție virtuală de la obligativitatea respectării formalității încuviințării executării silită”.

Concluzionând, raportat la opinia noastră, apreciem că *Ordinul de executare este dat, de lege*, fără formula executorie prevăzută de art. 666 alin.(8) NCPC, deoarece ordonanța este executorie de drept, iar modalitatea de executare rezultă din dispozitivul Ordonanței președințiale, motiv pentru care încuviințarea executării nu-și mai găsește rostul.

Ca urmare, la executarea silită a ordonanței președințiale executorie, fără somație și fără trecerea unui termen, nu se adaugă formula executorie; neputând fi adăugat un ordin care deja există, chiar dacă este sub o altă formă.

e) Titlurile executorii europene

Dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 805/2004, al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțe necontestate, stabilesc, în esență, că recunoașterea și executarea unei hotărâri judecătorești, care a fost certificată ca titlu executoriu european în statul membru de origine, se face în statul membru de executare fără a fi necesară încuviințarea executării și fără a fi posibilă contestarea recunoașterii sale.

Astfel, prin dispozițiile art. 5 ale Regulamentului s-a eliminat procedura de exequatur, în ce privește recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești provenite din spațiul Uniunii Europene.

Deși dispozițiile art. 666 NCPC, nu exclud de la procedura prealabilă a încuviințării executorii silită nicio categorie de titluri executorii, totuși Raportat la forța Regulamentului și la dispozițiile art. 148 alin. (2) din Constituția României, este fără echivoc că executarea silită a hotărârilor judecătorești, tranzacțiile judiciare și actele autentice, certificate ca titluri executorii europene în statul membru de origine, se poate face pe teritoriul României, fără încuviințarea executării silită.

Afirmația este susținută și de dispozițiile art. 636 NCPC, potrivit cu care titlurile executorii europene cu privire la care dreptul Uniunii Europene nu cere recunoașterea prealabilă în statul membru în care se va face executarea *sunt executorii de drept, fără nicio altă formalitate*.

Situația este similară și în cazul hotărârilor pronunțate într-un stat membru care sunt executorii în statul membru de origine și care fac obiectul Regulamentului (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012.

Ca urmare, executarea silită în temeiul titlurilor executorii europene, cu privire la care dreptul Uniunii Europene nu cere recunoașterea prealabilă în statul membru în care se face fără formula executorie.

f) O altă excepție de la regula încuviințării silită și indiferent de natura titlului executoriu, hotărâre judecătorească, act de adjudecare sau un act autentic, dar din care rezultă obligația debitorului de a preda un imobil, de a-l lăsa în posesie sau în folosință, după caz, sau de a-l evacua, în cazul în care după încheierea procesului-verbal de predare silită, debitorul sau o altă persoană, în lipsa consimțământului expres prealabil ori a unei hotărâri judecătorești, pătrunde sau se reinstalează în imobil, *creditorul va putea obține reposesia imobilului*, fără a fi necesară o nouă încuviințare a executării silită și implicit fără formula executorie.

Afirmația este susținută de dispozițiile art. 902 alin. (1) NCPC Reocuparea imobilului-, potrivit cu care la cererea creditorului ori a altei persoane interesate, se va putea face o noua executare silită în baza aceluiași titlu executoriu, fără somație și ***fără nicio altă formalitate prealabilă***. Așadar, executorul judecătoresc ***va proceda la evacuarea din imobilul reocupat***, a debitorului sau a oricărei alte persoane, fără a mai solicita încuviințarea executării silită, dar numai în cazul în care executarea silită în temeiul aceluiași titlu a fost săvârșită, prin încheierea procesului-verbal de predare primire, prevăzut de art. 900 NCPC.

Ca urmare, în temeiul dispozițiilor art. 902 alin. (1) NCPC, se poate spune că un titlu executoriu, având ca obiect o obligație de predare a unui imobil, nu-și pierde forța

executorie, odată ce a fost pus în executare, el putând fi pus în executare de mai multe ori, „chiar împotriva unor persoane diferite”.

Subiectele titlului executoriu

Structura titlului executoriu, în calitatea sa de instrument de drept obligațional, este compusă din aceleași elemente ce compun orice raport juridic: subiectele, obiectul și conținutul.

Spre deosebire de prima fază a procesului civil, când incertitudinea cu privire la partea care urmează a fi obligată, planează până când instanța se pronunță printr-o hotărâre definitivă, în faza a doua a procesului civil, atât titularul dreptului recunoscut prin titlu executoriu cât și titularul obligației corelative, sunt cunoscuți încă de la data declanșării executării silită.

Astfel, potrivit art. 645 alin. (1) NCPC, sunt părți în procedura de executare silită creditorul și debitorul.

Pe cale de consecință, atât reclamantul cât și pârâtul, în urma pronunțării unei hotărâri definitive de condamnare, pot dobândi calitatea de creditor sau de debitor, sau ambele calități în situația în care titlul executoriu cuprinde obligații reciproce.

Așadar, raportul juridic execuțional are ca părți subiectul activ, numit creditorul și subiectivul pasiv numit debitorul.

Din punct de vedere al dreptului procesual execuțional, *creditorul* este persoana îndreptățită, în condițiile prevăzute de lege, a solicita executarea silită, în calitatea sa de titular al unei drept de creanță, susceptibil de executare silită, rezultat din cuprinsul unui titlu executoriu.

Debitorul este persoana care poate fi constrânsă, în condițiile prevăzute de lege, de creditorul său, în scopul realizării integrale a unei obligații rezultate dintr-un titlu executoriu.

De asemenea, calitatea de creditor sau de debitor se poate transmite oricând în cursul executării silită, potrivit legii.

Pentru a produce efecte juridice, inclusiv față de participanții la executare, transmiterea calității de debitor sau creditor trebuie făcută publică.

Fără a face o dezvoltare a modalității de transmitere a calității procesuale execuționale sau o enumerare exhaustivă a acestor modalități, putem spune că se poate

transmite calitatea de creditor sau de debitor prin convenție, prin lege, prin succesiune sau printr-un orice alt mod admis de lege.

Relativitatea titlului executoriu

În virtutea principiului forței obligatorii a titlului executoriu, acesta stabilește sau constată, după caz, obligații în sarcina debitorului, respectiv a persoanei care este ținută să execute obligațiile rezultate din acel titlu.

Ca urmare, titlul executoriu nu poate produce efecte decât asupra drepturilor creditorului și ale debitorului, ca părți ale procesului execuțional.

Această afirmație are la bază principiul relativității efectelor actelor juridice, potrivit cu care un raport juridic poate da naștere la drepturi și obligații numai în favoarea și, respectiv, sarcina părților raportului.

Relativitatea titlului executoriu este o urmare firească a forței obligatorii și ca urmare nimeni **nu poate deveni creditor** sau **debitor** dacă *nu a participat în calitate de parte la nașterea titlului*.

În ceea ce privește hotărârea judecătorească, acest act jurisdicțional produce, pe lângă efectele obligatorii între părți, întemeiate pe principiul relativității, și efecte de opozabilitate față de terți.

Astfel, hotărârea nu poate fi ignorată de terți sub motiv că nu au participat în procesul finalizat prin adoptarea ei.

Totuși, această opozabilitate *erga omnes*, nu se poate manifesta, pur și simplu, deoarece, pe de o parte, ea poate fi înlăturată atât timp cât terțul poate face dovada contrară, în condițiile legii, iar pe de altă parte, în faza a doua a procesului civil, o persoană nu poate dobândi calitatea de debitor, dacă *nu a participat în calitate de parte în prima fază a procesului*.

Excepție de la principiul relativității titlului executoriu

Se remarcă faptul că în cazul predării silită a bunurilor imobile, executarea silită „afectează” nu doar debitorul care a participat la „nașterea titlului executoriu”, ci și persoanele care ocupă imobilul în fapt ori fără niciun titlu, imobilul a cărei predare trebuie făcută.

Astfel, potrivit art. 898 NCPC executorul judecătoresc, „îl va evacua din imobilul respectiv **pe debitor împreună cu toate persoanele** care ocupă imobilul în fapt ori fără nici un titlu opozabil creditorului [...] punând pe creditor în drepturile sale”.

Din dispoziția legală citată, rezultă faptul că creditorul nu mai este obligat să obțină un nou titlu executoriu împotriva persoanelor care ocupă împreună cu debitorul imobilul, fără un titlu opozabil creditorului.

Această excepție specifică predării silite imobiliare rezultă și din dispozițiile art. 854 lit. i) NCPC, și potrivit cu care „actul de adjudecare constituie titlu executoriu împotriva debitorului sau, după caz, a terțului dobânditor, ca și împotriva oricărei persoane care posedă ori deține imobilului adjudecat, fără a putea invoca un drept opozabil în condițiile legii”.

Se constată că în cazul actului de adjudecare, acest titlu executoriu produce efecte inclusiv împotriva persoanelor care ocupă imobilul în temeiul unui drept opozabil care ar fi putut fi invocat în cazul evacuării în temeiul altor titluri executorii, decât actul de adjudecare.

Această acțiune, extinsă și la alte persoane, este consecința efectelor actului de adjudecare, efecte ce rezultă din dispozițiile art. 857 NCPC.

Creanța. Dreptul de creanță

Raportul juridic execuțional dintre creditor și debitor are la bază o legătură de drept obligațional în virtutea căreia creditorul poate pretinde debitorului său a executa o prestație recunoscută printr-un titlu executoriu.

Conținutul acestui raport juridic execuțional este format din dreptul de creanță al unei părți numită creditor și îndatorirea celeilalte părți ale acestui raport, numită debitor.

Mai concret, putem spune că raportului juridic obligațional dă naștere la două conduite, respectiv:

- dreptul creditorului de a pretinde debitorului său executarea obligației recunoscute printr-un titlu executoriu,
- îndatorirea debitorului de a executa ceea ce a fost obligat prin același titlu executoriu.

Ca urmare, putem spune că raportul juridic execuțional îi conferă creditorului un drept de creanță iar debitorului o obligație de plată;

Dacă dreptul de creanță face parte din activul patrimoniului creditorului, datoria afectează patrimoniul debitorului.

Dreptul de creanță face parte, împreună cu drepturile reale, din drepturile civile patrimoniale.

De altfel, Jurisprudența Curții Europene a drepturilor omului a statuat că intră în sfera noțiunii de „bun”, în sensul art.1, din Protocolul 1 la Convenție și dreptul de creanță.

Așadar putem spune, că **dreptul de creanță** este acel drept subiectiv patrimonial și relativ, în virtutea căruia, titularul său, creditorul, poate pretinde debitorului său, executarea obligației corelative de a da, a face sau a nu face ceva, executare fără de care dreptul nu se poate realiza.

Din definiția dreptului de creanță rezultă concluzia fără echivoc, că noțiunea de creanță trebuie interpretată în sens larg, de obligație susceptibilă de executare silită și nu în mod restrâns de „sumă de bani”.

Această afirmație este întemeiată și pe dispozițiile art. 628 alin. (1) NCPC, potrivit cu care pot fi executate silit obligațiile al căror obiect constă în plata unei sume de bani, predarea unui bun sau folosința acestuia, desființarea unei construcții, a unei plantații, ori alte lucrări, sau luarea unei alte măsuri stabilite prin titlul executoriu.

Dacă temeiul executării silite este titlul executoriu, fundamentul executării silite este existența unei creanțe certe lichide și exigibile, în proprietatea creditorului, creanță care să rezulte din chiar titlul executoriu.

Prezența unei creanțe certe, lichide și exigibile este condiția de fond a existenței unui titlu executoriu nu doar în dreptul românesc.

Această condiție de fond, necesară și obligatorie este impusă și de către alte sisteme de drept.

Caracterul cert al creanței

Creanța este certă când existența ei neîndoielnică rezultă din însuși titlul executoriu – art. 663 alin.(2) NCPC.

Se poate observa că, spre deosebire de Codul de procedură civilă de la 1865, când existența creanței putea fi dovedită *și din alte acte, chiar neautentice*, emenate de la debitor sau recunoscute de acesta, în actuala reglementare, existența creanței trebuie să rezulte din însuși titlul executoriu.

Așadar, în noua concepție, procedura civilă nu permite declanșarea executării silite pe considerentul că caracterul cert al creanței rezultă din alte înscrisuri decât titlul executoriu.

Concluzionând, Codul de procedură civilă impune două condiții necesare și obligatorii pentru existența caracterului cert al creanței, respectiv:

- existența creanței să fie neîndoielnică,
- creanța să rezulte din însuși titlul executoriu;

Nevoia ca o creanță să fie certă este evidentă, pentru că executarea silită nu poate avea loc atunci când nu se știe cu siguranță dacă datoria există sau în ce constă aceasta; cu atât mai mult cu cât orice plată presupune existența unei datorii.

Altfel s-ar ajunge la un abuz de drept cu consecința creării unui prejudiciu în patrimoniul debitorului și obținerea de către creditor, a unui profit nejustificat.

De precizat faptul că, uneori, deși creanța are caracter cert la declanșarea executării silite, până la finalizarea acesteia sau chiar după desăvârșirea ei, obiectul său poate fi modificat sau desființat.

Această situație poate fi întâlnită atât în cazul hotărârilor judecătorești care constituie titluri executorii chiar dacă sunt supuse apelului sau recursului, cât și în cazul hotărârilor arbitrale.

Creanțele cuprinse în aceste titluri pot fi modificate sau chiar desființate cu ocazia soluționării căilor de atac, iar „modificarea titlului executor determină, în mod necesar, repunerea părților în situația anterioară”.

Caracterul lichid la creanței

Creanța este lichidă atunci când obiectul său este determinat sau când titlul executoriu conține elemente care permit stabilirea lui-art. 663 alin.(3) NCPC.

Caracterul determinat sau determinabil al creanței este esențial în declanșarea executării silite, deoarece din titlul executoriu trebuie să rezulte fără echivoc ce datorează debitorul și evident ce este îndreptățit să primească creditorul de la acesta, în temeiul acestui titlu.

Dacă în vechea procedură civilă, creanța era lichidă atunci când „câtimea” ei era determinată sau determinabilă, observăm că începând cu 15 februarie 2013, Codul de procedură civilă a renunțat la această sintagmă care crea o nesiguranță interpretului și practicienilor, și a introdus noțiunea de obiect.

La fel ca la stabilirea caracterului cert al creanței, caracterul lichid al creanței trebuie să rezulte din însuși titlul executoriu.

Această concluzie se desprinde din chiar definiția dată de Cod, definiție din care rezultă că:

- obiectul creanței este determinat prin însuși titlul executoriu **sau**
- obiectul creanței poate fi stabilit cu ajutorul elementelor, criteriilor precizate de chiar titlul executoriu;

Există și o excepție de la această regulă, respectiv atunci când lichiditatea creanței se poate stabili prin aplicarea *unui criteriu exterior titlului executoriu*, dar prevăzut de lege; respectiv, atunci când actualizarea creanței are loc în funcție de rata inflației, în condițiile art. 628 alin. (3) teza a doua NCPC și art. 531 alin.(2) NCC.

Prin acest mecanism pus la îndemâna creditorului nu se încearcă modificarea dreptului recunoscut printr-un titlu executoriu și implicit cuantumul creanței, ci se dă relevanță principiului care asigură protecția juridică a dreptului de creanță, recunoscut printr-un titlu executoriu, în considerarea faptului că de la data nașterii dreptului la acțiune și până la realizarea efectivă a dreptului, poate curge o perioadă semnificativă de timp, perioadă care poate afecta dreptul recunoscut.

Această operațiune de actualizare a creanței este specifică activității de executare silită și întrunește elementele unui act juridic administrativ, împotriva căruia persoana care se consideră vătămată în drepturile sale - creditorul sau debitorul obligației de plată - poate formula contestație la executare.

Executorul judecătoresc, cu această ocazie, nu realizează o activitate jurisdicțională, ci doar execută întocmai dispozițiile judecătorului, cuprinse în hotărârea instanței.

De altfel, creditorul are dreptul la îndeplinirea integrală, exactă și la timp a obligației stabilite în sarcina debitorului său.

De menționat faptul că în funcție de obiectul creanței, este aleasă modalitatea de executare, prevăzută de lege, pentru a se obține ceea ce s-a recunoscut prin titlul executoriu.

Ca urmare, lipsa unei datorii lichide pune în imposibilitate executorul judecătoresc a alege modalitatea concretă de executare, cu consecința nerealizării dreptului subiectiv al creditorului; în fond, un ordin cuprins într-un titlu executoriu nu poate fi adus la îndeplinire dacă nu poate fi aleasă modalitate practică de executare a acestuia.

Convertirea obiectului creanței certe din obligația de a preda un bun în obligația de a plăti o sumă de bani.

Există situații în care obligația de predare a unui bun, rezultată dintr-un titlu executoriu este imposibil de executat din cauza comportamentului debitorului.

Pentru o asemenea situație, legiuitorul a pus la îndemâna creditorului, un mijloc procedural care să-i confere acestuia posibilitatea obținerii unui echivalent bănesc, de la debitorul său, ca o consecință a dreptului creditorului de a remedia o executare imposibilă sau defectuoasă.

Schimbarea obiectului creanței, nu este necondiționată, ci ea poate interveni doar la cererea creditorului adresată instanței de executare și în respectarea următoarelor exigențe prealabile:

- după încetarea executării silite, din cauza imposibilității predării silite a bunului din cauza distrugerii, ascunderii sau deteriorării bunului a cărei predare s-a dispus ori alte asemenea împrejurări;
- numai dacă prin titlul executoriu nu s-a stabilit ce sumă urmează a fi plătită ca echivalent al bunului imposibil a fi predat;
- în baza procesului-verbal/încheierii prin care executorul judecătoresc constată imposibilitatea predării silite a bunului pentru motivele precizate de art. 891 NCPC

Într-o asemenea situație, obiectul creanței se transformă în condițiile art. 892 NCPC, din dreptul de a obține predarea unui bun mobil, în dreptul creditorului de a primi o sumă de bani, cu titlul de despăgubiri.

De remarcat faptul că în cazul admiterii acțiunii creditorului, hotărârea pronunțată de instanța de executare este executorie de drept, chiar dacă este supusă apelului.

Așadar, creditorul va declanșa o nouă executare silită, în temeiul titlului executoriu obținut în baza art. 892 NCPC; prima executare încetând deja în temeiul art. 891 NCPC, respectiv, înainte de introducerea cererii de despăgubiri la instanța de executare.

Alegerea obiectului creanței

Procedura civilă permite în unele situații alegerea obiectului creanței ce urmează a fi executată, în cazul obligațiilor alternative, respectiv atunci când titlul executoriu cuprinde o obligație alternativă, fără să se arate termenul de alegere.

Însă, un astfel de procedeu poate avea loc și anterior declanșării executării silite, atât la solicitarea creditorului cât și cea a debitorului, dar în limitele cuprinse în titlul executoriu; alegerea prestației constituind privilegiul debitorului.

Instituția alegerii prestației cuprinse în titlul executoriu are la bază conceptul obligației alternative.

Necesitatea obținerii unei autorizații

În funcție de obiectul creanței, realizarea obligațiilor cuprinse în titlurile executorii poate fi condiționată sau nu, după caz, de obținerea unei autorizații prealabile.

Situația poate fi întâlnită în cazul urmăririi silite indirecte mobiliare, respectiv atunci **când bunurile urmăribile**, aparținând debitorului, **sunt deținute de un terț**, iar titlul executoriu este reprezentat de un alt înscris decât o hotărâre judecătorească.

Afirmația este susținută de dispozițiile cuprinse de art. 680 alin. (2) NCPC, potrivit cu care **„în cazul altor titluri executori decât hotărârile judecătorești**, la cererea creditorului sau a executorului judecătoresc, instanța competentă **va autoriza intrarea** în locurile menționate la alin.1. Instanța se pronunță, de urgență, în camera de consiliu, **cu citarea terțului care deține bunul**, prin încheiere executorie care nu este supusă niciunei căi de atac”.

Caracterul exigibil al creanței

Potrivit art. 663 alin. (4) NCPC, creanța este exigibilă dacă obligația debitorului, stabilită printr-un titlu executoriu este ajunsă la scadență sau dacă debitorul este decăzut din termenul de plată.

Din această definiție dată de Cod rezultă că exigibilitatea obligației de plată rezultată dintr-un titlu executoriu este influențată de un eveniment viitor, numit termen.

Dispozițiile art.663 alin. (4) sunt o exprimare a principiului cu putere de lege, potrivit cu care „ceea ce este datorat cu termen nu se poate cere înainte de împlinirea acestuia.”

Termenul, în materia executării silite, este acel eveniment viitor, până la care este amânată începerea sau, după caz, stingerea dreptului de a obține executarea silită, în temeiul unui titlu executoriu.

Așadar, termenul nu suspendă executarea unei obligații rezultate dintr-un titlu executoriu, ci doar amână executarea ei; debitorul având posibilitatea să execute prestația de bunăvoie, iar nu neapărat prin constrângere cu ajutorul autorității de stat.

Importanța termenului în raporturile de drept execuțional, este dată de cele două componente ale acestuia, respectiv:

- momentul începerii curgerii termenului;
- momentul împlinirii termenului;

Așadar, dreptul creditorului de a declanșa executarea silită în temeiul unui titlu executoriu este influențat nu doar de lege, hotărâre judecătorească sau convenția părților, ci și de factorul timp.

Astfel, când prin titlu executoriu s-a stabilit un termen de plată, executarea nu se poate face mai înainte de împlinirea acestui termen.

Data exigibilității creanței corespunde momentului în care creditorul titular al unei creanțe certe și lichide, rezultate dintr-un titlu executoriu este îndreptățit să se adreseze executorului judecătoresc cu o cerere de executare silită, întemeiată pe existența unui titlu executoriu, și din al cărui cuprins rezultă o obligație susceptibilă de executare silită.

Dacă până la această dată debitorul a efectuat plata, caracterul exigibil al creanței încetează.

Termenul de grație

Instanța de judecată, cu ocazia soluționării acțiunii civile, poate da debitorului un termen de executare a hotărârii, motivat prin chiar hotărârea care dezleagă pricina.

Acordarea unui termen de plată, la solicitarea debitorului, este un drept al instanței de judecată, și nu o obligație a acesteia.

Printr-o dispoziție cel puțin criticabilă, art. 673 NCPC, teza a doua, permite ca prin încheierea de încuviințare a executării silite să se acorde un termen de plată în beneficiul debitorului.

Deși în practică nu este uzitată această procedură, apreciem că ar putea fi aplicată doar în cazul titlurilor executorii, altele decât hotărârile judecătorești, având în vedere faptul că pentru titlurile executorii judiciare legea a prevăzut procedura reglementată de art. 397 alin. (3) NCPC.

Un alt termen de grație este reglementat de dispozițiile cuprinse în art. 896 NCPC.

Situația reglementată de acest text de lege reprezintă o excepție de la regula potrivit cu care *realizarea integrală și cu celeritate a obligației prevăzute în titlu executoriu este garanția respectării dreptului la un proces echitabil*.

Așa cum precizează textul de lege, excepția poate interveni doar în situația în care imobilul din care s-a dispus evacuarea are destinația de locuință.

Evident, în toate situațiile, debitorul este o persoană fizică.

În aplicarea acestei instituții nu prevalează doar destinația imobilului ci și alte condiții necesare și obligatorii care duc la beneficiul termenului.

Decăderea din termenul de plată

În cazul în care a fost acordat un termen de plată, iar creanța cuprinsă în titlul nu a fost plătită de debitor în termenul acordat, titlul de creanță al creditorului se transformă în titlu executoriu.

Astfel cum s-a reținut mai sus, executarea silită nu poate avea loc decât dacă creanța este certă, lichidă și exigibilă.

Creanța devine exigibilă dacă obligația debitorului este ajunsă la scadență sau **aceasta este decăzută din beneficiul termenului de plată, atunci când, evident, prin titlu executoriu s-a stabilit un termen de plată.**

Din perspectiva textelor de lege comentate mai sus, rezultă și ipoteza posibilității decăderii debitorului obligației de plată din termenul de plată acordat, în condițiunile prevăzute de art. 675 NCPC.

De precizat faptul că decăderea debitorului din termenul de plată se constată de către instanța de executare la solicitarea creditorului; acestuia din urmă revenindu-i și sarcina probei.

Trebuie remarcat faptul că hotărârea de decădere din termenul de plată este executorie de drept, chiar dacă este supusă apelului.

De precizat faptul că, în cazul debitorilor solidari, decăderea unuia dintre debitori din beneficiul termenului de plată nu produce efecte asupra celorlalți debitori solidari.

Așadar, creditorul va putea cere executarea doar împotriva debitorului solidar, decăzut din beneficiul termenului de plată, situație ce reprezintă o excepție de la regula potrivit cu care „urmărirea pornită contra unuia dintre debitorii solidari nu îl împiedică pe creditor să se îndrepte împotriva celorlalți codebitori”.

Exigibilitatea anticipată

Creditorul ipotecar are dreptul să ceară executarea ipotecii înainte de expirarea termenului de plată, dacă are temeiuri rezonabile să creadă că bunul ipotecat este pe cale de a fi pus în pericol sau că există posibilitatea ca executarea obligației să fie împiedicată.

În asemenea situații, executarea garanției devine necesară înainte de împlinirea scadenței obligației garantate.

Concluzionând, atât decăderea debitorului din beneficiul termenului de plată cât și exigibilitatea anticipată sunt sancțiuni de drept civil, care intervin în cazuri circumstanțiate de lege.

Deși obligația debitorului este ajunsă la scadență, executarea silită nu poate fi declanșată, legea stabilind și alte condiții prealabile.

Aceste condiții prealabile pot rezulta chiar din cuprinsul titlului executoriu sau din dispoziții legale, exterioare lui.

a) sunt situații în care creanța, deși este exigibilă, nu poate fi declanșată executarea silită, dacă nu a fost plătită cauțiunea stabilită de instanța de judecată cu ocazia încuviințării executării provizorii a unor hotărâri judecătorești-art. 678 NCPC.

Ca urmare, în cazul în care creditorul nu face dovada plății cauțiunii în termenul stabilit de instanța de judecată sau în lipsa unui asemenea termen până la data depunerii cererii de executare, instanța de executare va respinge cererea de încuviințare a executării silită în temeiul art. 666 alin. (5) punctul 7 NCPC, chiar dacă creanța este exigibilă.

O excepție de la această regulă, o întâlnim în cazul măsurilor asigurătorii, mai precis în cazul sechestrului asigurător, unde declanșarea procedurii execuționale nu este condiționată de plata cauțiunii în avans.

Capitolul al II-lea cuprinde analiza titlurilor executorii reprezentate de hotărârea judecătorească, pronunțată de instanțele de drept comun cât și de instanțele europene, respectiv hotărârea Curții Europene a drepturilor și hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

În secțiunea a 8-a sunt analizate aspecte referitoare la hotărârea străină.

Capitolul al III-lea face referire la Titlurile executorii în temeiul dreptului Uniunii Europene.

Uniunea Europeană se întemeiază pe Tratatul privind Uniunea Europeană și este organizată și funcționează potrivit Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

Cele două tratate promovează și apără valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, drepturile omului, inclusiv a drepturilor aparținând altor minorități.

Ca urmare, Uniunea Europeană constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție, cu respectarea drepturilor fundamentale și a diferitelor sisteme de drept și tradiții juridice.

Printre alte deziderate, ea și-a stabilit ca obiectiv să mențină și să dezvolte un spațiu de libertate, securitate și justiție, care să faciliteze, printre altele, accesul la justiție, în special prin intermediul principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor judiciare și extrajudiciare în materie civilă.

Unele diferențe dintre normele interne specifice fiecărui stat membru și care reglementează recunoașterea hotărârilor judiciare sau extrajudiciare, împiedică buna funcționare a pieței interne.

În scopul înlăturării acestor piedici, unificarea normelor care să asigure recunoașterea și executarea într-un stat membru, rapid și simplu, a hotărârilor pronunțate într-un alt stat membru, este obligatorie și trebuie să constituie o preocupare continuă a instituțiilor Uniunii.

Acest obiectiv este în spiritul dispozițiilor cuprinse în art. 81 alin. (1) din TFUE, potrivit cu care Uniunea dezvoltă o cooperare judiciară, în materie civilă cu incidență transfrontalieră, întemeiată pe principiul recunoașterii reciproce a deciziilor judiciare și extrajudiciare. Această cooperare poate include adoptarea unor măsuri de apropiere a actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale statelor membre.

În acest sens Parlamentul European și Consiliul, adoptă măsuri care urmăresc să asigure:

- recunoașterea reciprocă între statele membre a deciziilor judiciare și extrajudiciare și executarea acestora;
- compatibilitatea normelor aplicabile în statele membre în materie de conflict de lege și de competență;
- eliminarea obstacolelor din calea bunei desfășurări a procedurilor civile, la nevoie prin favorizarea compatibilității normelor de procedură civilă aplicabile în statele membre.

Reglementarea dreptului de a obține executarea silită pe teritoriul României a titlurilor executorii pronunțate în state membre ale Uniunii Europene.

Înainte de aderarea României la Uniunea Europeană reglementarea raporturilor de drept internațional privat, inclusiv dreptul de a obține executarea silită a titlurilor executorii pronunțate într-un alt stat, erau guvernate de Legea nr. 105/1992.

Începând cu 16 mai 2004, Legea nr. 105/1992 a fost abrogată prin Legea nr. 187/2003 privind competența de jurisdicție, recunoașterea și executarea în România a hotărârilor în materie civilă și comercială pronunțate în statele membre ale Uniunii Europene, act normativ, care prin alineatul 2 al articolului 1 preciza că dispozițiile Legii nr. 105/1992 rămân aplicabile numai în măsura în care Legea nr. 187/2003 nu stabilește o altă reglementare.

Potrivit acestei legi [art. 41 alin. (1) din Legea nr. 187/2003] hotărârile pronunțate într-un stat membru și care sunt executorii, potrivit legii instanțelor care le-au pronunțat, vor fi puse în executare în România pe baza încuviințării date, la cererea părții interesate, de către tribunalul în a cărui circumscripție își are domiciliul ori sediul partea împotriva căreia se solicită executarea sau în a cărui circumscripție urmează să se efectueze executarea.

În considerarea dispozițiilor cuprinse în art. 249 din Tratatul pentru instituirea Comunității Europene, potrivit cu care regulamentul este actul normativ comunitar direct aplicabil în toate statele membre, nefiind necesară o normă de transpunere a acestuia în dreptul intern, România a hotărât că se impune abrogarea - după caz, parțială sau totală - a reglementărilor interne adoptate în scopul aplicării cu titlu anticipat a unei serii de regulamente comunitare și al creării cadrului instituțional, care să permită implementarea directă a acestora din urmă, la data aderării-01 ianuarie 2007.

Astfel, Guvernul României, prin Ordonanța de urgență nr. 119/2006, a abrogat începând cu 01.01.2007, Legea nr. 187/2003.

Abrogarea era necesară și pentru a se evita un eventual conflict legislativ dintre norma internă și norma europeană (prioritară de altfel normei interne), cu atât mai mult cu cât menținerea normei interne care dublează reglementarea comunitară era (este) de natură a crea o practică judecătorească și administrativă neunitară, în privința interpretării și aplicării regulamentelor comunitare, cu consecința atragerii răspunderii statului român pentru neîndeplinirea obligațiilor decurgând din calitatea de stat membru al Uniunii Europene.

De asemenea, măsura abrogării era necesară pentru asigurarea uniformității în aplicarea *acquis*-ului comunitar.

De altfel, încă din 2003, Constituția României, prin art. 148 alin. (2) a consacrat principiul obligativității și priorității prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene și a celorlalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu în dreptul intern; **de la data aderării**, înlăturând aplicarea pe teritoriul României a dispozițiilor din legile interne, contrare normelor obligatorii ce compun dreptul european.

Așadar, de la 1 ianuarie 2007, pentru recunoașterea și executarea în România a hotărârilor judecătorești, tranzacțiilor judiciare și actelor autentice se aplică în mod direct Regulamentele Parlamentului European și ale Consiliului (Regulamentul (CE) nr. 44/2001, Regulamentul (CE) nr. 805/2004, Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, etc.)

Tot în spiritul Dreptului Uniunii, Noul Cod de procedură civilă român a acceptat explicit ca temei al executării silite pe teritoriul României titlurile executorii europene.

Astfel, potrivit art. 636 Noului Cod de procedură civilă, titlurile executorii europene cu privire la care **dreptul Uniunii Europene nu cere recunoașterea prealabilă** în statul membru în care se va face executarea, sunt executorii de drept, fără nicio altă formalitate.

Ca urmare, în situația în care se solicită punerea în executare a unor titluri executorii europene pentru care **dreptul Uniunii Europene cere recunoașterea prealabilă** a acestui titlu în statul membru solicitat (statul de executare), executarea silită a acestui titlu pe teritoriul României, **nu are ca temei în dreptul intern, respectiv art. 636 NCPC.**

Capitolul IV, cuprinde aspecte referitoare la caracterul executoriu, modalitatea de executare și prescripția dreptului de a obține executarea silită în temeiul unor titluri executorii extrajudiciare reprezentate de către hotărârea arbitrală, contractul de locațiune, contractul de împrumut de consumație, contractul de ipotecă, contractul de gaj, scrisoarea de garanție bancară.

Capitolul V cuprinde scurte aprecieri referitoare la caracterul de titlu executoriu al actelor emise de către executorul judecătoresc, ordinul de protecție, decizia/dispoziția de restituire în natură a unor imobile, contractul de Leasing, contractul de asistență juridică, înscrisul autentic notarial.

În Secțiunea a 3-a a acestui capitol, avem **Propuneri de modificare a unor dispoziții ce influențează forța executorie a titlurilor executorii.**

Astfel, cum am arătat pe parcursul studiului, din perspectiva dispozițiilor legale incidente în materia executării silite, precum și din practica execuțională, a rezultat faptul

că atât pentru înlăturarea echivocului, cât și pentru realizarea obligațiilor rezultate din cuprinsul unor titluri executorii, și în fond pentru înfăptuirea justiției în materie civilă, se impune a se face anumite modificări legislative.

În acest scop, am făcut câteva propuneri de *lege ferenda*, după cum urmează:

Procedura de încuviințare a executării silite trebuie să fie prealabilă sesizării executorului judecătoresc.

Argument: *Deși executarea silită nu a fost încă încuviințată de către instanța de executare, executorul judecătoresc este obligat să emită acte de procedură și să depună diligențe în numele creditorului, în condițiile în care organul de executare nu are niciun interes în realizarea obligațiilor rezultate din cuprinsul unui titlu executoriu.*

Modificarea alineatului (3) al articolului 676 NCPC, cunoscut sub denumirea marginală „Cazul obligațiilor alternative”.

Completarea alineatului 2 al articolului 706 NCPC, cu titlu marginal „Termenul de prescripție” în sensul că:

„Termenul de prescripție începe să curgă de la data când se naște dreptul de a obține executarea silită. În cazul hotărârilor judecătorești și arbitrale, termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii lor definitive”, „*cu excepția hotărârilor prin care a fost acordat un termen de plată, caz în care, termenul începe să curgă la data expirării termenului de plată acordat.*”

Excepția hotărârii de validare a popririi de la procedura încuviințării executării silite

De *lege ferenda*, se impune a fi exceptată de la încuviințarea executării silite și hotărârea de validare a popririi, deoarece acest titlu executoriu *este un act de executare emis în cadrul unei proceduri de executare silită deja încuviințate*, în urma unei proceduri contradictorii desfășurate în fața instanței de executare, supus controlului judiciar (hotărârea de validare a popririi poate fi atacată numai cu apel-art. 791 NCPC).

Excepția ordonanței președințiale de la regula încuviințării executării silite

Argument: Apreciem că ar trebui exceptată de la încuviințarea executării silite ordonanța președințială, *prin dispoziție expresă*, pentru argumentul puternic și suficient că *prin procedura încuviințare a executării silite (procedură prealabilă care necesită timp), este înlăturat caracterul de măsură urgentă al Ordonanței președințiale.*

Punerea în acord a dispozițiilor privind încuviințarea executării silite, ce are drept scop punerea în posesie a adjudecatarului asupra bunului adjudecat, în temeiul unui titlu executoriu constând într-un act de judecare.

Argument: Deși potrivit art. 666 alin. (4) NCPC, teza a treia, *încuviințarea executării silite se extinde și asupra titlurilor executorii care se vor emite de executorul judecătoresc (deci și actul de adjudecare)* în cadrul procedurii de executare silită, dispozițiile art. 856 alin. (2) NCPC contrazic această dispoziție și precizează că punerea în posesie a adjudecatarului, asupra imobilului adjudecat se face în conformitate cu art. 664 și următoarele, adică, executorul judecătoresc este obligat în temeiul art. 666 alin. (1) să solicite încuviințarea executării silite după îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 665.

Completarea art. 1.107 NCPC, cu titlu marginal „Emiterea titlului executoriu”

Argument: Deși potrivit acestui text de lege, *„pe baza hotărârii definitive de încuviințare a executării se emite titlu executoriu, în condițiile legii române”*, acest text de lege, *„tace”* în privința înscrisului care constituie titlu executoriu.

Prin urmare, propunem *completarea acestui text de lege cu denumirea înscrisului* [încheiere, sentință, sau, de ce nu, certificat, potrivit modalității instituite de Regulamentele (UE) sau (CE) care constituie titlu executoriu].

Cuvinte cheie: *înfăptuirea justiției în materie civilă; administrarea justiției; executare silită; titlu executoriu; titlu executoriu european; forța executorie; creanță; instanța de executare; executorul judecătoresc; creditor; debitor; ordinul de protecție.*

CUPRINS

CAPITOLUL I	2
Secțiunea 1 Despre executarea silită	2
1.1. Preliminarii	2
1.2. Despre evoluția istorică a executării silite în România.	7
1.3. Natura juridică a executării silite.	12
1.4. Principiile care guvernează executarea silită.	14
1.4.1. Principiul legalității.	14
1.4.2. Executarea de bunăvoie a obligațiilor stabilite printr-un titlu executoriu.	15
1.4.3. Dreptul la un proces echitabil.	17
1.5. Despre normele care reglementează executarea silită.	21
1.6. Scopul executării silite.	25
1.6.1. În loc de concluzie.	26
Secțiunea a 2- a Titlul executoriu, temeiul executării silite	27
2.1. Considerații prelabile. Noțiuni generale.	27
2.2. Definiția titlului executoriu.	33
Secțiunea a 3- a Formula executorie.	34
3.1. Considerații prelabile. Evoluție istorică. Noțiune.	34
3.2. Titluri executorii care se execută fără formula executorie.	44
3.2.1. Înscrierile întocmite de către executorul judecătoresc	44
3.2.2. Hotărârile judecătorești definitive pronunțate potrivit legii contenciosului administrativ.	45
3.2.3. Încheierile prin care au fost dispuse măsuri asigurătorii.	46
3.2.4. Ordonanța Președințială, pentru a cărei executare instanța a hotărât ca executarea să se facă fără somație și fără trecerea unui termen.	47
3.2.5. Titlurile executorii europene.	49
3.2.6. Reocuparea imobilului.	50
3.3. Subiectele titlului executoriu.	51
3.4. Relativitatea titlului executoriu.	52
3.4.1. Excepție de la principiul relativității titlului executoriu.	53
3.5. Clasificarea titlurilor executorii.	54
Secțiunea a 4- a Creanța	56
4.1. Dreptul de creanță.	56

4.2. Caracterul cert al creanței.	58
4.2.1. Convertirea obiectului creanței certe din obligația da a preda un bun în obligația de a plăti o sumă de bani.	59
4.3. Caracterul lichid al creanței.	61
4.4. Caracterul exigibil al creanței.	63
4.4.1. Data exigibilității creanței.	65
4.4.2. Termenul de grație.	65
4.4.3. Decăderea din termenul de plată.	68
4.4.4. Exigibilitatea anticipată.	69
4.5. Alegerea obiectului creanței.	74
4.6. Necesitatea obținerii unei autorizații prealabile.	75
CAPITOLUL II	77
Secțiunea 1 Hotărârea judecătorească- titlu executoriu	77
1.1. Considerații prealabile. Definiție.	77
1.2. Efectele hotărârii judecătorești.	79
1.2.1. Autoritatea de lucru judecat.	79
1.2.2. Efectele lucrului judecat.	80
1.2.3. Puterea executorie.	81
1.3. Executarea provizorie a hotărârilor judecătorești.	87
1.3.1. Executarea provizorie de drept.	88
1.3.2. Executarea provizorie judecătorească.	89
1.4. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	90
Secțiunea a 2-a Ordonanța Președințială-titlu executoriu	93
2.1. Considerații prealabile.	93
2.2. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	96
Secțiunea a 3-a Ordonanța de plată - titlu executoriu	96
3.1. Noțiuni generale.	96
3.2. Caracterul de titlu executoriu.	97
3.3. Natura creanței.	98
3.4. Procedura de executare.	98
3.5. Executarea transfrontalieră.	100
3.6. Prescripția dreptului de a obține executarea silită	100
Secțiunea a 4-a Hotărârea judecătorească pronunțată în cererile cu valoare redusă-titlu executoriu.	101

4.1. Noțiuni generale. Caractere specifice.	101
4.2. Domeniul de aplicare.	102
4.3. Caracterul de titlu executoriu.	103
4.4. Natura creanței.	104
4.5. Executarea transfrontalieră.	104
4.6. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	104
Secțiunea a 5-a Hotărârea de evacuare din imobilele folosite sau ocupate fără drept-titlu executoriu.	105
5.1. Noțiuni generale. Caractere specifice.	105
5.2. Caracterul de titlu executoriu.	106
5.3. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	107
Secțiunea a 6-a Hotărârea judecătorească de validare a popririi, titlu executoriu .	108
6.1. Noțiuni generale. Caractere specifice.	108
6.2. Caracterul de titlu executoriu.	108
6.3. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	110
Secțiunea a 7-a Hotărârea pronunțată de instanțele europene, titlu executoriu.	111
7.1- Hotărârea Curții Europene a drepturilor Omului.	111
7.1.1. Considerații prelabile. Forța executorie.	111
7.1.2. Procedura de executare.	113
7.2. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene.	115
7.2.1. Considerații prelabile.	115
7.2.2. Forța executorie.	116
7.2.3. Procedura de executare.	117
7.2.4. Învestirea cu formula executorie pe teritoriul României.	119
Secțiunea a 8-a Hotărârea străină-titlu executoriu.	120
8.1. Considerații prelabile. Forța executorie.	120
8.2. Procedura de executare.	123
8.3. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	126
CAPITOLUL III Titluri executorii în temeiul dreptului Uniunii Europene.	128
Secțiunea 1 Titlurile executorii europene.	128
1.1. Considerații prelabile.	128
1.2. Intrarea în vigoare.	131
1.3. Reglementarea dreptului de a obține executarea silită pe teritoriul României a titlurilor executorii pronunțate în state membre ale Uniunii Europene.	131

Secțiunea a 2- a Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind crearea unui titlu executoriu European pentru creanțe necontestate.	135
2.1. Considerații prealabile. Reglementare.	135
2.1.1. Termeni. Definiții.	137
2.2. Condiții de aplicare a Regulamentului.	139
2.2.1. Aplicarea Regulamentului în timp.	139
2.2.2. Domeniul de aplicare al Regulamentului.	139
2.2.3. Persoanelor cărora li se aplică Regulamentul.	142
2.2.4. Natura creanței.	143
2.3. Procedura de executare.	144
Secțiunea a 3-a Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială.	147
3.1. Considerații prealabile. Reglementare. Definiții.	147
3.2. Aplicarea Regulamentului în timp.	149
3.3. Domeniul de aplicare.	149
3.4. Procedura de executare.	151
3.5. Adaptarea obligațiilor.	159
3.6. Actele autentice și tranzacțiile judiciare.	164
3.6.1. Procedura de executare.	166
Secțiunea a 4- a, Somația europeană de plată ce face obiectul Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului.	168
4.1. Considerații prealabile. Reglementare. Definiții.	168
4.2. Domeniul de aplicare al Regulamentului.	170
4.3. Aplicarea Regulamentului în timp.	172
4.4. Forța executorie a somației de plată.	172
4.5. Executarea silită pe teritoriul României.	174
4.6. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	175
Secțiunea a 5- a, Hotărârile pronunțate într-un stat membru, în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă ce fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului	176
5.1. Considerații prealabile.	176
5.2. Domeniul de aplicare.	177

5.2.1. Domeniile în care nu se aplică Regulamentul.	178
5.3. Teritorialitatea Regulamentului.	179
5.4. Aplicarea Regulamentului în timp.	179
5.5. Forța executorie.	179
5.6. Recunoașterea și executarea.	180
5.7. Executarea silită pe teritoriul României.	181
5.8. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	182
Secțiunea a 6- a Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie de obligații de întreținere	183
6.1. Considerații prealabile. Reglementare. Definiții.	183
6.2. Domeniul de aplicare.	184
6.3. Aplicarea Regulamentului în spațiu.	186
6.4. Aplicarea Regulamentului în timp.	186
6.5. Calitatea părților.	187
6.6. Forța executorie și executarea hotărârilor.	187
6.6.1. Executarea hotărârilor pronunțate într-un stat membru	187
6.6.2. Executarea hotărârilor pronunțate într-un stat membru care nu are obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 2007.	190
6.7. Procedura și condițiile de executare.	193
6.8. Recuperarea neprioritară a costurilor.	194
6.9. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	195
6.10. Tranzacții judiciare și acte autentice.	196
Secțiunea a 7- a, Actele Consiliului, ale Comisiei și ale Băncii Central Europene-titluri executorii	197
7.1. Considerații prealabile, Reglementare. Forța executorie.	197
7.2. Procedura de executare.	198
7.3. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	201
CAPITOLUL IV Titluri executorii extrajudiciare	202
Secțiunea 1 Hotărârea arbitrală - titlul executoriu.	202
1.1. Considerații prealabile. Noțiune.	202
1.2. Forța executorie.	203
1.3. Prescripția dreptului de a obține executarea silită	205
Secțiunea a 2-a Hotărârea arbitrală străină, titlul executoriu.	206

2.1. Definiție. Efecte.	206
2.2. Executarea hotărârii arbitrale străine pe teritoriul României.	207
Secțiunea a 3- a Convenția de la New York, pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la 10 iunie 1958	208
3.1. Considerații prealabile. Definiție. Domeniu de aplicare.	208
3.2. Recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale.	209
3.3. Prescripția dreptului de a obține executarea silită a hotărârilor arbitrale străine.	213
Secțiunea a 4- a Hotărârea arbitrală pronunțată în temeiul Convenției pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și persoane ale altor state, încheiată la Washington la 18 martie 1965-titlu executoriu.	214
4.1. Considerații prealabile.	214
4.2. Forța executorie.	215
Secțiunea a 5- a Hotărârea arbitrală pronunțată în temeiul Convenției privind soluționarea pe cale arbitrală a litigiilor de drept civil decurgând din raporturile de colaborare economică și tehnico-științifică din 26.05.1972 – titlu executoriu.	217
5.1. Domeniu de aplicare.	217
5.2. Forța executorie. Procedura de executare.	218
5.3. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	219
Secțiunea a 6- a Contractul de Locațiune-titlu executoriu.	220
6.1. Definiție. Reglementare. Felurile locațiunii.	220
6.2. Aspecte care interesează executorialitatea contractului de locațiune.	221
6.2.1. Prețul locațiunii.	221
6.2.2. Locațiunea fără durată determinată.	222
6.3. Caracterul executoriu.	222
6.4. Contractul de sublocațiune.	224
6.5. Contractul de locațiune, titlu executoriu pentru restituirea bunului.	226
6.6. Contractul de arendare, titlu executoriu.	229
6.7. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	233
Secțiunea a 7- a Contractul de împrumut de consumație, titlu executoriu.	235
7.1. Definiție. Considerații prealabile.	235
7.2. Aplicarea în timp.	236
7.3. Declanșarea executării silite.	237
7.4. Natura creanței.	239
7.5. Natura împrumutului.	240

7.6. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	241
Secțiunea a 8- a Contractul ipotecă, titlu executoriu	243
8.1. Despre ipotecă, în general. Noțiune și reglementare.	243
8.2. Creanța garantată.	243
8.3. Conținutul contractului de ipotecă.	244
8.4. Constituirea ipotecii.	245
8.5. Forța executorie a contractului de ipotecă.	246
8.6. Executarea ipotecii.	247
8.7. Procedura de executare.	250
8.8. Executarea silită în temeiul unui titlu executoriu constând într-un contract de ipotecă mobilă	252
8.8.1. Cheltuielile de executare efectuate în această procedură.	253
8.9. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	254
Secțiunea a 9- a Contractul de gaj, titlu executoriu.	255
9.1. Noțiune. Reglementare.	255
9.2. Forța executorie și executarea silită.	255
Secțiunea a 10- a Scrisoarea de garanție bancară, titlu executoriu.	256
10.1. Reglementare. Definiție.	256
10.2. Forța executorie.	257
CAPITOLUL V	259
Secțiunea 1 Actele Executorului Judecătoresc, titlul executoriu.	259
1.1. Considerații prealabile. Enumerare.	259
1.2. Forța executorie.	261
1.3. Actul de adjudecare, titlul executoriu.	262
1.3.1. Definiție. Considerații prealabile.	262
1.3.2. Forța executorie.	264
1.3.3. Natura creanței.	270
1.3.4. Părțile din titlul executoriu constând într-un act de adjudecare.	271
1.3.5. Prescripția dreptului de a obține executarea silită în temeiul actului de adjudecare.	272
1.4. Încheierea executorului judecătoresc, titlul executoriu.	273
1.4.1. Considerații prealabile.	273
1.4.2. Încheierea prin care a fost stabilit quantumul accesoriilor la creanța pecuniară cuprinsă în titlul executoriu.	273

1.4.3. Încheierea prin care au fost stabilite sumele de bani ce urmează a fi plătite cu titlul de cheltuieli de executare.	279
1.5. Procesul-verbal, titlu executoriu.	282
1.5.1. Forța executorie.	282
1.5.2. Prescripția dreptului de a obține executarea silită.	283
Secțiunea a 2-a Scurte aprecieri asupra altor titluri executorii	284
Subsecțiunea 1 Ordinul de protecție, titlu executoriu	284
2.1.1. Considerații prealabile. Reglementare.	284
2.1.2. Efectul executoriu.	285
2.1.3. Organul de executare competent.	286
Subsecțiunea a 2-a	289
2.2. Decizia sau, după caz, dispoziția de aprobare a restituirii în natură a imobilului, emisă în temeiul Legii nr. 10 din 08 februarie 2001, titlu executoriu.	289
2.2.1. Forța executorie. Reglementare	289
Subsecțiunea a 3-a	291
2.3. Contractul de leasing, titlu executoriu.	291
2.3.1. Forța executorie. Reglementare.	291
Subsecțiunea a 4-a	293
2.4. Contractul de împrumut încheiat de creditorii Casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, titlu executoriu.	293
2.4.1. Forța executorie. Reglementare.	293
Subsecțiunea a 5-a	293
2.5. Contractul de asistență juridică, titlu executoriu.	293
2.5.1. Forța executorie. Reglementare.	293
Subsecțiunea a 6- a	295
2.6. Înscrisul autentic notarial, titlu executoriu.	295
2.6.1. Forța executorie. Reglementare.	295
2.6.2. Circulația la nivelul Uniunii Europene.	296
2.6.3. Executarea silită pe teritoriul unui alt stat membru.	296
Secțiunea a 3-a Propuneri de modificare a unor dispoziții ce influențează forța executorie a titlurilor executorii.	297
3.1. Procedura de încuviințare a executării silite	297
3.2. Modificarea alineatului (3) al articolului 676 NCPC, cunoscut sub denumirea marginală „Cazul obligațiilor alternative”	298

3.3. Completarea alineatului 2 al articolului 706 NCPC, cu titlu marginal „Termenul de prescripție”	299
3.4. Exceptarea hotărârii de validare a poprii, de la procedura încuviințării executării silite.	300
3.5. Exceptarea ordonanței președințiale de la regula încuviințării executării silite.	300
3.6. Punerea în acord a dispozițiilor privind încuviințarea executării silite	301
3.7. Completarea articolului 1.107 NCPC, cu titlu marginal „Emiterea titlului executoriu”	302
Bibliografie	303
Acte normative:	303
Tratate. Cursuri.	305
Articole:	307
Abrevieri:	308